

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (pentru modificarea Regulamentului Centrului de cazare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1023/2012 și ajustarea unor prevederi ale mecanismelor și metodologiei aplicabile în procedura de azil, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 720/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (pentru modificarea Regulamentului Centrului de cazare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1023/2012 și ajustarea unor prevederi ale mecanismelor și metodologiei aplicabile în procedura de azil, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 720/2025), a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prezentul proiect este elaborat în temeiul prevederilor Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova (în continuare – Legea nr. 270/2008), urmare modificărilor operate la aceasta.

Totodată, proiectul are la bază dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 720/2025 pentru aprobarea mecanismelor și metodologiei aplicabile în procedura de azil, inclusiv mecanismul de acordare a condițiilor materiale de primire pentru solicitanții de azil, metodologia de estimare a costurilor aferente și mecanismul de aplicare a conceptului de țară de origine sigură și țară terță sigură (în continuare – Hotărârea Guvernului nr. 720/2025).

Elaborarea proiectului este determinată de necesitatea asigurării conformității și corelării cadrului normativ secundar cu modificările operate la actele normative primare și subsecvente menționate, în vederea aplicării unitare și coerente a dispozițiilor legale în domeniul azilului.

De asemenea, elaborarea proiectului respectiv derivă din necesitatea executării acțiunii 102 din Cluster 1, Capitolul 24 - Justiție, Libertate și Securitate al Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Scopul elaborării prezentului proiect constă în necesitatea alinierii prevederilor actelor normative ca urmare a modificărilor operate la Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și a aprobării Hotărârii Guvernului nr. 720/2025 pentru aprobarea mecanismelor și metodologiei aplicabile în procedura de azil, inclusiv mecanismul de acordare a condițiilor materiale de primire pentru solicitanții de azil, metodologia de estimare a costurilor aferente și mecanismul de aplicare a conceptului de țară de origine/terță sigură.

Prezentul proiect are drept scop asigurarea coerenței, clarității și aplicării uniforme a cadrului normativ în domeniul azilului, prin ajustarea și corelarea reglementărilor subsecvente cu noile soluții legislative adoptate.

Totodată, proiectul are ca finalitate revizuirea și actualizarea cadrului normativ care reglementează organizarea și funcționarea Centrului de cazare, în vederea corelării acestuia cu modificările normative recente și asigurării unei reglementări clare, coerente și aplicabile în practică.

Modificările propuse vizează expunerea în redacție nouă a Regulamentului Centrului de cazare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1023/2012, în vederea alinierii acestuia la cadrul normativ actual din domeniul azilului și asigurării unei reglementări clare, coerente și eficiente privind organizarea și funcționarea Centrului.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, organizarea și funcționarea Centrului de cazare sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1023/2012 pentru aprobarea Regulamentului Centrului de cazare, precum și prin Legea nr. 270/2008, cu modificările ulterioare.

Urmare a modificărilor operate la Legea nr. 270/2008 și a aprobării Hotărârii Guvernului nr. 720/2025, cadrul normativ secundar care reglementează activitatea Centrului nu mai reflectă în totalitate noile reglementări și soluții instituite la nivel legislativ și subsecvent.

În acest context, se constată existența unor necorelări și formulări depășite, precum și lipsa unor reglementări clare privind anumite aspecte ce țin de acordarea condițiilor materiale de primire, organizarea internă, drepturile și obligațiile persoanelor cazate și competențele administrației Centrului, raportate la noile prevederi legale.

Menținerea în vigoare a unui regulament care nu este pe deplin armonizat cu cadrul normativ actual, poate genera dificultăți în aplicare și interpretări neuniforme.

Prin urmare, intervenția normativă se impune în vederea expunerii în redacție nouă a Regulamentului Centrului de cazare, astfel încât acesta să fie pe deplin aliniat cadrului normativ actual, să asigure claritate, previzibilitate și coerență în reglementare și să permită o funcționare eficientă a Centrului.

Modificările propuse la Hotărârea Guvernului nr. 720/2025 au caracter de clarificare și precizare a mecanismelor de aplicare, fiind orientate spre reglementarea expresă a modului de includere a valorilor estimate în procesul bugetar, stabilirea competențelor autorităților responsabile pentru punerea în aplicare și actualizarea costurilor, în vederea asigurării unei aplicări coerente și unitare a metodologiei.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Prin proiect se propune modificarea totală a Regulamentului Centrului de cazare, care va stabili funcționarea și ordinea interioară a Centrului, drepturile și obligațiile persoanelor cazate, procedura de cazare și părăsire a Centrului, precum și măsurile de pază și securitate. Regulamentul va reglementa accesul solicitanților de azil la cazare, modul de desfășurare a controlului medical și al controlului corporal preventiv, termenele de cazare, drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe durata cazării, cooperarea Centrului cu autoritățile publice și organizațiile necomerciale naționale sau internaționale în vederea asigurării consilierii și asistenței juridice, sociale și medicale, precum și modul de aplicare a

concluziilor grupului de lucru interinstituțional privind includerea străinilor în programe de integrare, în funcție de nevoile individuale identificate.

Respectiv, prin proiectul în speță, se propune:

-sistemizarea integrală și restructurarea Regulamentului într-o formă coerentă și detaliată;

-reglementarea expresă a procedurii de admitere temporară, a controlului corporal preventiv și a modului de acces la asistența medicală, precum și instituirea unor garanții procedurale suplimentare în cazul efectuării controlului corporal preventiv asupra minorilor, ceea ce va contribui la asigurarea unui cadru clar de acces în Centru, menținerea ordinii interioare și garantarea siguranței persoanelor cazate și a personalului acestuia;

-consolidarea cooperării Centrului cu autoritățile publice și alte instituții competente, în scopul identificării necesităților individuale ale solicitanților de azil și facilitării accesului acestora la servicii de asistență socială, medicală și juridică;

-asigurarea condițiilor de cazare adaptate necesităților individuale de protecție și siguranță ale solicitanților, inclusiv prin luarea în considerare a particularităților legate de identitatea de gen și orientarea sexuală, în scopul prevenirii oricăror forme de violență, abuz sau tratament discriminatoriu.

-instituirea mecanismului de prelungire a perioadei de cazare pentru străinii beneficiari de protecție internațională care, în funcție de nevoile individuale identificate, necesită facilități sau sprijin suplimentar pentru integrare;

-instituirea unui mecanism clar și gradual de sancționare disciplinară;

-corelarea directă a Regulamentului cu mecanismul de acordare a condițiilor materiale de primire prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 720/2025;

-detalierea regimului de securitate, acces și intervenție în situații de risc.

2. Modificările elaborate la Hotărârea Guvernului nr. 720/2025 vin să clarifice modul de aplicare a costurilor medii lunare oficiale și responsabilitatea pentru actualizarea lor, fără a lăsa loc de interpretare, asigurând aplicarea uniformă a prevederilor pentru toate categoriile de solicitanți de azil. De asemenea se propune modificări tehnice la subpunctul 11.4 din anexa nr. 1, în contextul limitării sau retragerii condițiilor materiale de primire solicitanților de azil cei care se vor încadra în câmpul muncii, pe perioada examinării cererii.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării prezentului proiect, au fost analizate mai multe opțiuni alternative pentru actualizarea cadrului normativ aplicabil Centrului de cazare. Principalele opțiuni analizate au fost:

1. Menținerea în vigoare a Regulamentului Centrului de cazare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1023/2012, fără modificări.

Această opțiune nu a fost considerată viabilă, deoarece regulamentul existent nu mai reflectă modificările recente operate la Legea nr. 270/2008, precum și dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 720/2025. Menținerea acestuia ar fi generat necorelări normative, formulări depășite și lipsa unor reglementări clare privind organizarea internă, drepturile și obligațiile persoanelor cazate, condițiile materiale de primire și competențele administrației Centrului.

2. Actualizarea parțială a Regulamentului existent, prin modificarea unor articole selectate.

Această variantă nu asigură coerența și unitatea cadrului normativ, întrucât modificările operate la legislația primară (Legea nr. 270/2008) și subsecventă (Hotărârea Guvernului nr. 720/2025) impun o aliniere integrală și sistematică a regulamentului. Actualizarea parțială ar fi putut conduce la păstrarea unor prevederi contradictorii sau incomplete, ceea ce ar fi afectat claritatea, aplicabilitatea și eficiența reglementării.

3. Elaborarea unui proiect complet de Regulament în redacție nouă (opțiunea aleasă).

Această opțiune a fost considerată cea mai adecvată, întrucât permite sistematizarea integrală și restructurarea Regulamentului într-o formă coerentă și detaliată.

În concluzie, opțiunea de elaborare a unui Regulament complet în redacție nouă asigură armonizarea integrală a reglementărilor subsecvente cu modificările legislative recente, oferind claritate, coerență și predictibilitate în aplicarea normelor privind organizarea și funcționarea Centrului de cazare.

Se propune ca proiectul de hotărâre să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Intrarea în vigoare a proiectului la data publicării în Monitorul Oficial este necesară pentru a asigura aplicabilitatea imediată și coerență a modificărilor operate asupra Hotărârii Guvernului nr. 720/2025 pentru aprobarea mecanismelor și metodologiei aplicabile în procedura de azil (mecanismul de acordare a condițiilor materiale de primire acordate solicitanților de azil, metodologia de estimare a costurilor pentru condițiile materiale de primire, precum și mecanismul de aplicare a conceptului de țară de origine/terță sigură). Întrucât proiectul vizează ajustarea și completarea unor prevederi deja în vigoare, amânarea intrării în vigoare ar genera dificultăți de aplicare practică.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va consolida capacitatea sectorului public de a gestiona eficient procedurile de azil și funcționarea Centrelor de cazare, prin clarificarea competențelor autorităților responsabile, stabilirea unor reguli clare privind cazarea, părăsirea Centrului și măsurile de securitate, precum și prin precizarea modului de aplicare a costurilor medii lunare oficiale. Măsurile incluse vor reduce riscurile operaționale și juridice pentru instituțiile publice, prevenind interpretările neunitare ale legislației și neconcordanțele în aplicarea normelor. De asemenea, proiectul va crește eficiența administrativă și transparența proceselor, facilitând o coordonare mai bună între autorități și o implementare uniformă a procedurilor de cazare și protecție a solicitanților de azil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Cheltuielile generate de implementarea prezentului proiect se vor acoperi din contul bugetelor aprobate ale instituțiilor implicate în proces, fără a implica fonduri

suplimentare din bugetul de stat. Aceasta asigură sustenabilitatea financiară a măsurilor propuse și respectarea limitelor bugetare deja aprobate.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Proiectul înaintat nu va avea impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

Proiectul are un impact pozitiv asupra societății prin asigurarea protecției și respectării drepturilor persoanelor solicitante de azil, prin reglementarea clară a procedurilor de cazare, a măsurilor de securitate și a gestionării situațiilor de risc. Prevederile referitoare la persoanele care prezintă pericol sau care sunt afectate de boli contagioase protejează sănătatea și siguranța comunității, în timp ce persoanele cazate beneficiază de condiții adecvate, asistență medicală și suport social.

În acest fel, proiectul contribuie la creșterea încrederii comunității în modul de gestionare a Centrului de cazare, la prevenirea conflictelor și la promovarea incluziunii sociale, respectând principiile demnității umane, nediscriminării și proporționalității măsurilor aplicate.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen.

Proiectul contribuie la consolidarea egalității de gen prin reglementarea clară a drepturilor și obligațiilor tuturor persoanelor cazate, fără discriminare între femei și bărbați. Prevederile Regulamentului Centrului de cazare asigură tratament egal pentru toate persoanele, inclusiv în ceea ce privește accesul la cazare, servicii medicale, consiliere juridică și socială, precum și protecția împotriva oricărei forme de tratament diferențiat sau hărțuire, garantând un mediu sigur și respectuos pentru femei și bărbați deopotrivă.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul înaintat nu va avea impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 8 și 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, publicul a fost informat referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, inclusiv prin publicarea acestuia pe site-ul web oficial: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15895.

De asemenea, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md la compartimentul Transparență/Consultări publice și este disponibil la link-ul:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15895

Proiectul a fost supus avizării, obiecțiile și recomandările părților interesate sunt reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, parte la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei juridice și expertizei anticorupție, obiecțiile și recomandările părților interesate sunt reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, parte la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea prevederilor proiectului hotărârii Guvernului nu necesită modificarea altor acte normative. Proiectul a fost elaborat în corespundere cu prevederile legale și este în concordanță cu cadrul normativ național.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În vederea implementării hotărârii va fi necesară elaborarea Regulamentului de ordine interioară a Centrului, procedurilor de operare standard privind aplicarea prevederilor hotărârii, dezvoltarea capacităților instituționale și profesionale prin instruirea personalului privind aplicarea noilor prevederi, formarea continuă a specialiștilor.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN